

Dolgotrajna rotavirusna okužba v obdobju imunske rekonstitucije po presaditvi krvotvornih matičnih celic

Urban Zajec, Gašper Markelj

Uvod

Okužba z rotavirusom je eden najpogostejših vzrokov driske pri otrocih, mlajših od 5 let. Za zamejitev in odstranitev rotavirusne okužbe je ključno delovanje prirojene imunosti (NK celice), kot tudi pridobljene imunosti (limfociti T - predvsem citotoksične T celice CD4+). Predstavljamo primer dojenčka s prirojeno okvaro imunosti v času zdravljenja s presaditvijo krvotvornih matičnih celic (PKMC) z dolgotrajno rotavirusno okužbo.

Predstavitve primera

Tri-tedenski romski deček je bil sprejet v bolnišnico zaradi neješčnosti, slabega pridobivanja na telesni teži in pogostega odvajanja blata. Ugotovljena je bila okužba z rotavirusom. Zaradi fenotipskih lastnosti (albinizem) in značilnih sprememb v diferencialni krvni sliki je bil postavljen sum na sindrom Chediak-Higashi, ki je bil kasneje potrjen z genetskimi preiskavami. Prebavna simptomatika je spontano izzvenela.

Pri treh mesecih v vzorcu blata rotavirusa nismo več dokazali. Deček je v starosti 5 mesecev opravil alogeno PKMC z uspešno ugnezditevijo po treh tednih. Kmalu zatem je deček pričel odvajati večje količine blata, vse do 100ml/kgTT dnevno. Ob tem je bil brez znakov sistemske okužbe in boleznih presadka proti gostitelju (angl. *graft versus host disease*, GVHD). Povečevanje količin odvajanega blata smo pripisali naraščajočemu rotavirusnemu bremenu. Za zmanjšanje replikacije virusa smo uvedli zdravljenje z nitazoksanidom. Ob odsotnosti znakov GVHD smo zaradi čim hitrejše imunske rekonstitucije pospešeno zniževali imunosupresivno terapijo. Tri mesece po presaditvi, ko smo ugotovljali pomembno poraščanje limfocitov T in NK celic ter nastajanje novih limfocitov, je prišlo do postopnega zmanjševanja odvajanja blata in zamejitev rotavirusne okužbe. (Tabela 1).

Razpravljanje

Predstavljamo primer otroka z intenzivnim odvajanjem blata v obdobju

imunske rekonstitucije po PKMC. Za ustrezno prilagajanje imunosupresivne terapije pri bolniku z intenzivnim odvajanjem blata je pomembno razločevanje infektivnih razlogov od GVHD.

Podrobno mikrobiološko sledenje je omogočilo hitrejše zniževanje imunosupresivnega zdravljenja, posledično zgodnejšo vzpostavitev celične imunosti ter zamejitev rotavirusne okužbe.

Pomen za klinično prakso

Primer nam omogoča vpogled v imunske mehanizme, ki so ključni za preoblevanje rotavirusnih okužb.

Literatura

1. Lanata, C F, et al. Global Causes of Diarrheal Disease Mortality in Children <5 Years of Age: A Systematic Review. PLoS One 2013.
2. Omatola CA, Olaniran AO. Rotaviruses: From Pathogenesis to Disease Control— A Critical Review. Viruses vol. 14 Preprint at <https://doi.org/10.3390/v14050875> (2022).

Datum	Prisotnost rotavirusa v blatu (PCR)	CT vrednosti	Prisotnost virusa na EM (+/-)	Količina odvajanega blata (ml/kgTT/dan)	Konc. limfocitov T (CD3+) [x 106]	Razmerje CD4+/CD8+	Konc. NK (CD16+CD56+) [x 106]	Konc. RTE limfocitov T (CD4+) [x 106]
11.10.2024	pozitivno	25	-					
18.10.2024	pozitivno	27			4203	4,02	689	
27.12.2024*	negativno				4575	2,55	828	1576
28.1.2025	pozitivno	28	-	31				
14.2.2025	pozitivno	12	+	47	46	0,76	41	0
13.3.2025	pozitivno	12	+	71				
28.3.2025	pozitivno	12	+	67	142	6,19	54	1
7.4.2025	pozitivno	27	-	109				
23.4.2025	pozitivno	37	-	32	223	7,88	331	6
28.4.2025	negativno			21				

TABELA 1: ČASOVNA KORELACIJA ODVZETIH VZORCEV BLATA IN PRISOTNOSTI ROTA-VIRUSA V NJIH DOKAZA S PCR, CT (CYCLE TRESHOLD) VREDNOSTI, KOLIČINE ODVA-JENEGA DNEVNEGA BLATA TER SOČASNE VREDNOSTI LIMFOCITNIH SUBPOPULACIJ

CT (cycle treshold), EM – elektronska mikroskopija

* opravljena presaditev krvotvornih matičnih celic (PKMC) 27.1.2025

Urban Zajec, dr. med.

(kontaktna oseba / *contact person*)

Zdravstveni dom Novo mesto,

Novo mesto, Slovenija

e-naslov: zajec.urban@gmail.com

asist. dr. Gašper Markelj, dr. med.

Klinični oddelek za imunologijo in

alergologijo, Pediatrična klinika,

Univerzitetni klinični center Ljubljana,

Ljubljana, Slovenija in

Katedra za pediatrijo, Medicinska

fakulteta, Univerza v Ljubljani,

Ljubljana, Slovenija